

Universitätsbibliothek Paderborn

Marii Mercatoris S. Augustino Æqualis Opera Quæcumque Extant

[Complectens Ea Quæ Ad Hæresim Nestorianam Spectant]

Marius <Mercator>

Parisiis, 1673

Epistola Secunda Sancti Cyrilli Episcopi Ad Nestorium, Ex Graeco In Latinum, cui impiissime contradicens idem Nestorius respondendum esse putavit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14215

EPISTOLA SECUNDA
SANCTI CYRILLI EPISCOPI
AD NESTORIUM,
EX GRÆCO IN LATINUM,
cui impiissime contradicens idem Nestorius respondendum
esse putavit.

Agr. 1.

IN concilio Calchedonensi epistolæ
hæc data dictur mense Mechir,
indictione XIII. extenditur autem
mensis Mechir Ægypti a die 26.
Januarii ad 25. Februarii. Indictio
vero XIII. incidit in ann. 450. da-
ta vero videtur ipso a primo Mechir, atque exsy-
nodo, juxta canonem Nicænum, precedente Qua-
dragesimam. Id vero constat, primo quia solebant
veteres primum diem mensis non alia consignare
nota, quam mensis ipsiusmet nomine; deinde anno
illo jejuniu initium factum est die 19. Mechir, qui 14.
Februarii. Denique ordinaria synodus ante Qua-
dragesimam, co tempore habebatur, quo inde

possent opportune Patres ad suam quisque Ecclesiam redire ante inchoata jejunia. Quod autem ex synodo scriperit Cyrillus, aperte in notis ad tertiam epistolam demonstrabitur.

Hac porro secunda epistola fere tota contradicit sermonibus Nestorii adversus Proclum, & quarto presertim, cuius initium a Consumelias quidem, &c. vt merito appellari possit Procli defensio: quanquam habet etiam nonnulla pugnantia primo sermone, qui de virginio paru, aliisque duobus homiliam Procli praecedentibus.

ΚΑΤΑΦΛΥΑΡΟΥΣΙ μὲν, ὡς ἀ-
κούων, θιέσες τὸ ἐμέμενον παστόπλιθον ἔπει τῆς
οὐσίας θεοπεῖάς· καὶ τόπον συχρόνος, οὐ γάρ τοι οὐ-
τελέα συνέδομεν χρυσοφυλακοῦσι τες μάλιστα· καὶ
πολὺ που καὶ τέρπειν οἰδεμνοι οὐ σὺν ἀκούσι, Ε-
λέγητος πέμπτος Φωκᾶς, ιδίωντας δὲ οὐ-
δὲν, γέρεντες δέ, καὶ τόπον χρησούμενος ὁ μὲν
ἐπι τυφλούς ιδίκαιος πέμπτας· ὁ δέ, ὡς μητέρα
Ξέφος ἐποματίνας· ὁ δέ θεραπαινή συγκεκρι-
φός γετοίσιν ἀλλότερον, καὶ τοιαύτην ἐργαζόις
αἱ τέλοι παστόπλιθοι, οἷον τοιούτῳ ὑπέστη τοι
συμβούλιον καὶ τῷ λίαν ἐπέφθασι.

Γλως οὐ πολὺ τῷ Τοιούτῳ ὁ λόγος ἐμοί,
ἴνα μή τε ψαρί τὸ δισπότινον ἐδιδάχοις, μή
τε μηδὲ ψαρὶ πικταῖς θεῖ τὸ σύνοντος μοι
βεργάλιτος στέλνοιμι μέσῃ. οὐ γὰρ σύνδεσθαι
τοῖ τῷ Φαύλῳ Διερδαῖν σκαρπῆς, αἰσ αὖ
ἔλοιτο οὐ Διερβίοι. Διλλοὶ εἰκοῦν μὲν δέδας καὶ
πικεῖας μετὸν ἔχοντες τὸ σόμα, ταὶ ποτέ των
ἀπλογήσοντος) χριτῆ.

Τετραγύμνιον παλινέργαστος θόη μελίσσων
πρέποντος εμφυτού, καὶ τὸ παραμετρόν τοῦ νησού, οὐδὲ
διάλθοντας κατεύθυνται, τὸ διάστασιμόν τοντονάς τὸν λόγον, καὶ τὸν
τοπικὸν φεύγουσα μὲν πάντος αὐτῷ φεύγειας πορθεῖ,
παρεστῶν λεόντα, σύνοψι τε ὅπερ σπαραγματίσατο τὸ
μονογένεα τὸ μητρόν τῷ πατερού των Εἰς Χαζεύον,

GARRIUNT, sicut audio, quidam
de exstimatione mea apud reli-
gionem tuam, & hoc frequenter, con-
ventuum opportuna tempora aucupan-
tes, forsitan arbitrantes delectare se aures
tuas, adversum nos inconditas voces
emittunt; qui læsi quidem in nullo sunt,
objurgati autem a nobis, & hoc leniter:
vnuus quod cæcos, & pauperes vexabat in-
juria; alter quod contra matrem evagina-
verat gladium; tertius quia cum ancilla
aurum furatus sit alienum, & quia talem
sempre habuerit exstimationem, qua-
leum nullus provenire, vel gravissimis ini-
micis ontraverit.

Verum non mihi de talibus sermo est, vt neque supra dominum & magistrum, neque supra patres, pufillitatis, quæ mihi inest, modus excrescat: non enim facile est cuiquam, licet vitam suam habeat circumspectam, nequam hominum maledicta vitare, sed illi *maledictione & amaritudine plenum os habentes*, reddent quandoque omnium iudici rationem.

Convertar autem nunc ego ad id, quod me maxime decebat; & commonebo te, etiam nunc, tanquam fratrem in Christo, de doctrina ratione, & sensu fidei cum omni cautela plebis praedicando: exhortabor quoque cogitare debere, quia si offendatur unus de pusillis *Mate. 9. v. 41.* illis, an credant in Christum, quam sit Iterum monet Nestorius de revocandis erroribus.

I.
Queritur Cy-
rillus de ca-
lumnia sibi a
facinorofis a-
pud Nesto-
rium fuisse.

II.
Eamque Deo
vindicandam
relinquit.

*Iterum monet
Nestorium de-
revocandis
erroribus.*

46 SECUNDA SANCTI CYRILLI EPISTOLA

intolerabilis indignatio Dei. Si vero sit multitudo lēorum, quomodo, quæfō, non omni arte studendum est, ut prudenter auferatur offendio, & sanæ fidei ratio insinuetur expositentibus veritatem?

IV.
Et de pura
doctrina ex
patribus hau-
tienda
2. Cor. 13. v.5.

Est autem hoc recte faciendum, si sanctorum Patrum libros legentes, magni eos momenti esse fateamur; & probantes nosmetipſos, si sumus in fide, secundum quod scriptum est, illorum dicitis, & irreprehensibilibus definitis nostris sensus plene atque optime roboremus.

V.
Atque ex con-
cilio Niceno,
quod perpe-
ram intellige-
bat Nesto-
rius.

Sanctum ergo illud & magnum Patrum concilium, ipsum de Deo Patre genitum secundum naturam, unicum Filium, Deum de Deo vero, lumen de lumine, per quem omnia creavit Pater, descendisse, incarnatum esse, atque hominem factum resurrexisse tertia die, & in cælum ascendisse, definitiv.

VI.
Quid sit Ver-
bum Dei esse
incarnatum.

Hac etiam nos scita hac ratione sequentes, quid significet, *incarnatum esse illud Dei Verbum de Deo*, videamus. Neque vero dicimus, quia Dei natura transformata facta sit caro; neque quia in totum hominem, qui est ex anima & corpore, commutata sit; sed illud potius sentimus, quod carnem animat, anima videlicet rationali, vienca sibi met substantialiter, vel essentialiter Deus Verbum, inenarrabiliter atque inscrutabiliter factus homo, appellatus est Filius hominis, non tantum secundum voluntatem, aut bonum placitum, nec sicut in persona tantummodo susceptione, sed quia diversæ ad veram unitatem convenere naturæ, vnsusque existit ex utraque Christus & Filius: non quod naturarum per unitatem diversitas consumpta sit, sed iisdem naturis dictate atque humanitate per ineffabilem & secretum ad unitatem concursum, perficientibus vnum, & Dominum, & Christum, & Filium.

VII.
De duobus
Christi nat-
uris, a-
tenua ex Patre,
temporali ex
matre.

Et sic quamvis ante secula habeat existentiam, quia est natus ex Deo Patre; dicitur tamen natus etiam ex muliere secundum carnem: non quod ejus divina natura, in qua consubstantivus, vel coessentialis, id est, *essens*, est Patri, in sancta Virgine initium, ut esset, accepit; neque quod ex necessitate propter seipsum secunda eguerit naturitate, post primam ex Patre: est enim impium, imperitumque id sentire, ante secula existentem & contempternum Patri, ut esset, secundo dicere initio

ἀρρεπτον ἐχει τὸ ἀγαθόντον. Εἰ γὰρ πληνὸς εἰνὶ θεωτικὴ τῷ λόγῳ προθύμων, πᾶς οὐχ απόστολος θεοχρήστος οὐ λέγει καθετίκουν, τοὺς τοῦ διοί εὑρεῖν πάντας πάντας τοις σπαθίδαις, καὶ τῷ ὅματι τῆς πίστος κατεύρων λέγει τοῖς ζυγτέσσι τοῖς διηγέσσι;

Εταὶ γὰρ τοῦ καὶ μετὰ ὄρθως, Εἰ τοῖς τῷ ἔχοντας πατέρων αἴσιοις προθύμοντες λέγοντες, τοῖς πολλοῖς τοῖς αἵτοις ποιῶντας αποστολάρχας, Καὶ δοκιμάζοντες ἑαυτούς, Εἰ ἐστοῦντο τῷ πίστι, καὶ τῷ λεγαναρχῶν, πᾶς ἀκείνων ὄρθρος καὶ αἰπεῖνοις δέσποις Εἰς τοῖς ιμίν σινοῖς διὰ μεταστηλάσθημα.

Εφη πίνακας ἡ ἀγία καὶ μεγάλη σωματος, αὐτὸν τὸ ὄντα Θεον πατέρας καὶ φύσιν ληρητέαν γένοντα, τὸ ὄντα Θεον ἀγνοῦντος Θεον μηδινόν, Τὸ φαῖς Τὸν τὸ φαῖς, τὸ δὲ οὐ πάντα πεποίκιλον οὐ πατέρα, κατελθεῖν, Κρητικῶν τοῦ σάντα θερπόντας, παῖδες, αἰασθητας τῇ τελτη μέσον, καὶ αὐτὸν Εἰς οὐρανούς.

Toutois γάρ η μαῖα ἔπειδη μετὰ τοῖς λέγοντας τοῖς δόγμασι, ἐννοοῦσε, τὸ τὸ Κρητικῶν, καὶ σάντα θερπόντας μηδεὶς τὸ ὄντα Θεον λέγειν, οὐ γάρ Φαίδην, ὅπις η τὸ λέγον φύσις μεταποιεῖσθαι λέγον Κρέτην· ἀλλα δέ τοις οὐτοῖς ὄντος μηδέποτε μετελθῆτι, τὸ ὄντα ψυχῆς καὶ σώματος. Σάντοι γάρ μᾶλλον, ὅπις Κρητικῶν ληρητέαν ἑώσας οὐ λέγεις ἑαυτοῦ καὶ τοῖς αὐτοῖς, αφράτος τε καὶ ἀπεινοῦτας γένουσιν μηδέποτε, καὶ κατεργάτηκεν γένος αἰδερπότος, οὐ τοῦ θελονού μηδενί, οὐδὲ διδοχίᾳ· ἀλλα δέ τοις οὐ τὸ παρελθόντα παρεσθόπον μηδενί· * οὐτοῖς οὐδὲ φροντίδι μηδὲ παρέστηται τοις * f. αἱ ἀνθρώπινοι σωματιδῖοι φύσεις. Εἰς γάρ τὸ ἀμφοτέρων Χειρῶν καὶ γόνων. Οὐχ οὖτος τὸ τὸ φύσιος Κρητικῶν αἰτημένος Κρέτης τὸ ἔνων· Σάντελεταῖς γάρ μᾶλλον ημιν τὸ ένα κύριον Ιησοῦν Χειρῶν γένον, θεότητος τε καὶ αἰδερπότητος, Κρέτης τὸ ἀφρεδου καὶ ἀπορρήτου παρέστηται οὐδέποτε οὐδὲδρομός.

Οὐτώς τε λέγεται, καίτοι ταῦτα αἰώνων ἔχοντας τὸ πατέρειν, τὸ δυνατόν τὸν πατέρας, ληρητέαν καὶ τὸ Κρητικόν τὸ γυμνάριον, οὐχ οὐ τὸν θεόν αὐτὸν φύσιος, διέχειν τὸ τὸ λεγούσαν τὸ τὸ αἴστα πρότερον· οὐτε μηδὲ δειπέστος αἰώνιος διὰ ἑαυτούς διατέχεις δημόσιος, οὐτε τοις τὸ πατέρας· Εἴτη γάρ εἰσιγόν τε οὐδεὶς τὸ ἀμφοτέρων τὸ τὸ παρελθόντα παρεσθόπον αἰώνιος, Καὶ σωματιδῖον τοις πατέραις, διεισταγήτων λέγειν αἴρεις.

AD NESTORIUM.

47

τῆς Εἰς τὸ ἔτι διάτερος. Καὶ τὸ μὲν ἀντίκειον τοῦ πολέμου, τὸν
Ἀριθμὸν τῶν ἑπτακόντας Κορινθίου, ἐνώπιον εἴσαντο
καὶ τὸν αὐτὸν τὸ δύνατον τοῦ θεοτόπου, ταπεινήτερον ὅτι
γενναιότερος, οὐτὶ τοι λέγεται θυμὸς θεῶν Κορινθίων.

eguisse; sed quod propter nos, & propter nostram salutem, substantialiter, vel essentialiter, vniuo sibi homine, ex muliere processerit, hoc modo dicitur natus esse etiam carnaliter.

Οὐ γὰρ πεπονισμένος εἰς θεραπείαν κοινὸς
ἢ τὸν ἄλιτρον παρθένοις. Εἴτε δὲ ταῖς καταπεφύτευκταις
ἐπὶ αὐτὸν ὁ σόφος· ἀλλ' οὐδὲ αὐτῆς μητράς ἐνο-
τεῖς, πανουργία λέγεται) φύματος Κρακάλου, οὐδὲ τὸ
ιδιαῖς Γροξός ή φύματος οἰκειού μνημονός.

Non enim de sancta Virgine homo
primum est natus, aut etiam in illa con-
ceptus, atque in eum ita natum super-
venit Verbum Patris; sed ex ipso atque
in ipso vero ynitum sufficiens creditur
& dicitur nativitatem carnalem, pro-
VII.
Locus non si
ne observa-
tione legen-
dus.

Οὕτω φαίμῳ εἰπόντι Εἰ παῖδες, καὶ μάστιγνα·
οὐχ ὡς τὸ Θεοῦ λέγουν παθόντες Εἴς μάστιγα
φύσιν, οὐ πηληκάς, οὐ Δικτείας μήλων, πήρεν
πατέρεα τὴν τραυματίην. αἴπατής γε δὲ θύσιον, ἔτι
καὶ αὐτόματον. θύσιον δὲ τὸ γεωνός αὐτῷ μέρι τῶν πατέρων
πέποιθε ταῦτα, πάλιν αὖτος λέγει) παῖδες· οὐαρι
ημένι. οὐ γάρ οὐδὲ αἴπατής σέ τοι παθόντι σα-
μαπτι.

Sic ipsum dicimus, & passum esse, &
resurrexisse, non quod Verbum Dei in
sua natura sit passum, aut plagas aut
clavorum vim senserit, aut cetera vul-
nerum tormenta pertulerit, (impassibilis
est quippe divinitas, siquidem etiam in-
corporeta) sed quoniam, quod ei pro-
prium factum est, corpus est passum,
haec ipse pro nobis dicitur passus: erat
enim ille, qui impassibilis est, in eo cor-
pore, quod patiebatur.

Κατὰ τὸν ἐπόποιον, καὶ οὐκτὸν πεντακοντάριον.
ἀγάπατος γέ τοι Φίσου, καὶ ἀφθαρτος, καὶ Σωτήρ, οὐ
ζωοποιός θεῖτο δέ Θεός λογος, οὐτοῦ δὲ πάλιν δύναμον
αὐτῷ σῆμα χάραξτο Θεός, εἰδώλος Φίσου ὁ πατέρας, οὐ
αὐτῷ πολὺς ἡρακλεῖτο θανάτου, λέγετο πατέρης αὐτοῦ
τὸν οὐρανὸν θανάτου. Οὐχίσεις πειραιῶν δύναται δέ
θανάτου, το γένοντος Εἰτε τούτων φίσου, αποποντεῖται
γέ τον το λέγετο, οὐ φρεσκόν αλλ' ὅπι, καθάπερ ἔφεν
Σορτίως, οὐ Κρέας αὐτοῦ εἰσετο θανάτου.

Hoc modo & mortuum intelligimus, quamvis immortalis sit secundum naturam, & incorruptibilis, & vita, & vivificator, Deus Verbum; sed quoniam iterum proprium ejus corpus, *gratia Dei*, *Heb. 1. v. 9.* sicut dixit apostolus Paulus, *pro omnibus gustavit mortem*: non quod ad ejus haec pertinenter naturam, (namque hoc sentire vel dicere, summae dementia est) sed quia, sicut paulo ante dixi, caro ejus gustavit mortem.

Οὐτα δὲ ἐγνωμόνις αὐτῷ τῆς Σφράξ, πάλιν
ἡ μάστιξ αὐτῷ λέγεται. οὐχ ὡς περούνος Εἰς
Φθορά· μη γνωτο, ἀλλ' ὅπις αὐτῷ πάλιν
ἐγνωμόνις σαμα.

Sic etiam resurgentem carne, iterum X.
ejus resurrectio dicitur, non quod inci- Quomodo
derit in corruptionem, absit, sed quia xisse.
quod resurrexit, corpus eius est.

Ούτοι Χειρῶν ἔνα καὶ κόσον ὅμελογοποιοῦν,
ἄχ ως αὐδερπον συμπερετακωπίτες φέρονται,
ἴνα μη τομῆς Φαντασία πρήστερείσθαι, οὐδὲ τὸ
λέγον δ', σω· αὖτ' αὐτὸν καθ' τὸ αὐτὸν περι-
ποιωπήπε, ὅπι μὴ διλόγεσιν τὸ λόγου τὸ πᾶ-
μα αὐτῷ· μήδ' ξὺν αὐτῷ συνεδρῆδε διὰ πα-
τεῖ. οὐχ ως δύναται πάλιν συνεδρεύεται γένει,
διλλ' ως ἔνεστι καθ' ἔνωσιν μὲν τὸ ιδίας Κρήτης,
ἔνδιντο τὸν καθ' αὐτούσιον ἔνωσιν, ή ως διέ-
φικτον, ή ως ἀκελλήν τοτελούντα, ἐμπιστο-
λην εἰς τὸ δύναται λέγοντας, αἰδέσθαι γὰρ πάσα
δέσισιν, καὶ Εὔπειρ. Τὸν μὲν αὐδερπον ιδίακον,
τὴν τὴν γοῦν κλήσιν πελματιδρόν· ιδίακος γένεται πάλιν,
τὸν δὲ Θεοῦ λόγου, πότερος ὄνομα τε ἐγένεται
ἐξητα Φειοκάς.

Sic vnum Christum & Dominum
confitemur, non tanquam coadantes
hominem Verbo Dei, ne vnius syllaba
occasione, id est, cum, fictio intellectus
vel cogitatio nobis obrepatur; sed tan
quam vnum & eundem in utroque ado
remus, quia non est alienum corpus a
Verbo, cum quo sedet ad dexteram
Patris. Non iterum tanquam duobus
confidentibus filiis, sed tanquam uno
secundum unitatem cum carne. Si enim
illam substancialē unitatem tanquam
vel impossibilem, vel indecentem, de
clinemus, incipimus duos filios confite
ri: omnino enim necesse est separare,
& dicere hominem quidem speciali vo
cabulo filii honoratum; illud vero Dei
Verbum proprii filii nomen re ipsa na
turaliter possidere.

Oὐ Δεῖπνον Τιγδροῦ εἰς γέτε δύο,

^o, Non igitur in duos filios dividendus est.

48 SECUNDA SANCTI CYRILLI EPISTOLA

Nec Christus unus & idem Dominus noster IESUS CHRISTUS: nullo enim modo rectam fidei rationem, si se habere & sic sentire, adjuvat; etiamque quispiam personarum diffamandam putaverit unitatem, quia non dixit Scriptura, quod Dei Verbum hominis sibi personam univit, sed quia factum est caro: factum autem esse Verbum carnem, nihil est aliud, nisi quia nobis similis & comparatus, carnis quoque & sanguinis particeps, factus est noster, sūmque fecit corpus nostrum, & procellit homo.

XIII.
Quomodo a patribus dicta est Virgo sancta Ossianos.

XIV.
Epilogus cum oblatione ad consilientiam.

Ementatus locus Baronii.

Vide notas ad epist. a Cyrillo scriptam ad suis clericos.

Nestorius Patrum contempnitor. Socrat. l. 7 c.

Super hoc legatione quasi fungitur vbiique sanæ ac liquidissime fidei ratio; sic invenimus sanctos sapientes Patres; sic fidenter Dei pueroram, id est, Θεούς promutauerunt Virginem sanctam: non quod natura Verbi Dei vel divinitas ejus ex illa, ut esset, initium sumpserit, sed tanquam ex ipsa sumpto corpore anima rationali animato, cui secundum essentiam unitus Deus Verbum, secundum carnem creditur natus.

Hæc atque hujusmodi ex caritate Christi scribo, te deprecans tanquam fratrem, & obtefans in conspectu Dei, & electorum angelorum horrort, hæc te nobiscum, & sapere & docere, ut Ecclesiarum salva sit pax & concordia, caritatisque vinculum indissolubile permaneat inter sacerdotes Dei.

GARRIUNT, SICUT AUDIO, QUI-
DAM, &c.] Intellexerat Cyrilus ex literis suorum Constantinopolimorantium, quam calumniam patratur ab Alexandrinis tribus, (quarenam enim postea absolvit) & cuius impulsu audenter facinorosi homines suum præludem virum sanctissimum criminari; nullus autem scio, quid fecellerit Baronum, & sequaces alios, ut opinarentur, criminis, que Cyrilus perditis illis objicit, ab ipsis Cyrillo fuisse objecta.

SI SANCTORUM PATRUM, &c.] A scriptoribus ecclesiasticis accusatur Nestorius, quod in factorum Patrum libris parum esset versatus, quodque eos præ animi tumore parvi faceret; factionis ille spiritus impulsus Eutherium, ut primo, secundoque sermone inveheretur in eos, qui multitudine sola veritatem dijudicant, quique iubent sive quemque fidei contentum non scrutari Scripturas, & ex eis præscriptio loqui.

SANCTUM ERGO ILLUD, &c.] Hoc argumento vitetur Cyrilus, tum in presenti, tum in epistola ad monachos Egypti, quia eodem abusus erat Nestorius sermone tertio, cum dicaret: *Vos autem sicut et nos, quod*

† ἡ τὰ κύρια Ἰησοῦ Χριστοῦ. αὐτῆς καταγένεται Εἰπον τὸ ὄρθον τὸ πίστεως λόγον. Εἰς δὲ σύντοιχος ἔχει, καὶ Εἰ παρεργάτης ἐνώπιον ὑποκριτής τοις οὖν γράμματος τοῖς οὐ γράμματος ηγεταῖ, ὃν δὲ λόγος διεργάτης παρεργάτην τῷ λόγῳ εἶναι, οὐτε διαφοράς τοις οὐτε παρεργάτης τοις λόγοις μετέχειν, οὐτε διαφοράς τοις λόγοις μετέχειν τοις λόγοις. Μήτρα δὲ σύμβολον τοῖς λόγοις, οὐτε παρεργάτης τοῖς λόγοις, οὐτε παρεργάτης τοῖς λόγοις.

Τοῦτο πρεσβύτερος παρεργάτης τὸ δικτυοῦ πάνεργον ὁ λόγος. οὐτε πάροιδες τοῖς αἵρεσις περιστρέψας πατέρες. οὐτε πειραστοὶ θεότοκον Εἰπον τὸ ἀγαλμα προθέτον. οὐτε ὁ τοῦ λόγου φύσις, οὐτε τὴν θεότητα αὐτοῦ τὸ δικτυόν τοῦ λόγου λαζανῶν εἰς τὸ αἵρεσις προθέτον. Σὺν ὀντότηται δὲ δοκῆσθαι τὸ ἀγαλμα σώματος, φυσικῆς τε λογικᾶς, φὴ μὲν τοῦτον εἶναι τὸν λόγον, γεγραμμένης λέξει τοῦ Κριστοῦ.

Ταῦτα δὲ τοῦ ὁ τοῦ αἵρεσις τῆς σὺν Χειρὶ γραφαί, φύσει λαζανῶν οὐδελέφον, οὐδὲ Διαμήτριος εἰπάτον τὸν Θεόν, οὐδὲ ἐπλεκτὸν αἴρημα αὐτοῦ, ταῦτα μὲν προθέτον τῷ φρεγῷ καὶ διδάσκει, οὐα σύρκη τὸν σύγκλασμαν τοῦ Εἰπον, καὶ τῆς ὁμοιοτάτης τοῦ αἵρετος οὐτε διεργάτης οὐτε παρεργάτης τοῦ ιεροῦ τοῦ Θεοῦ. περισσότερον τὸν διεργάτην παρεργάτην, οὐδὲ παρεργάτην τοῦ αἵρετος οὐτε κατείστη παρεργάτης.

modo venit in recordationem concilii Nicenii, quod nisquam ausum est dicere, quia Verbum Deus natum est ex Maria virginē, aī enim: Credimus in Deum Patrem omnipotentem, &c.

DE NATURA TRANSFORMATA, &c.] Reprehendit inscriptionem calumniosam septimi sermonis: *Adversus eos, qui proper unionem, aut divinitatem Verbi mortificant, aut humanitatem deficiant.*

SUBSTANTIALITER AUT ESSENTIALITER, &c.] In Graeco est, εἰ διατίθεται, quam vocem interpretatus est Mercator duabus vocibus admodum vtilitas hoc in negotio, quibusque apud alios Patres, præsertim recentiores, Graeca vulgo responderet εἰπον. Diciturus est sub finem Mercator: *Verbum carni unitum secundum essentialiam.* Notandum vero has voces, cum forent novæ; atque adeo minus intellectæ, occasionem dedisse hereticis struenda calumnias aduersus catholicæ fidei defensores, quæ Apollinari aut Arius consentirent opinantibus in unitatem naturæ, coivisse duas in Christo naturas, Verbo pro anima carnem informante.

NON ENIM DE SANTA VIRGINE, &c.] Cum pondum satis perspecta esset Nestorii sententia, viuis est pluribus, omni ex parte cum Samosateno

mosateno sentire , atque adeo velle , naturarum ambarum uniuersitatem in ipso Virginis utero non esse factam , sed longo post tempore , cum nempe homo beneficium illud tantum suis operibus promeruerit . Quia opinio de Nestorio adhaesit omnibus fere Occidentalibus , Calliano , Proeltero , &c. immo pluribus etiam Orientalibus , antequam Nestorius mente aperiret , de unione Verbi facta in ipsorum conceptu hominis . Haec obseruatio mirum quantum conductit ad intelligenda Patrum dicta que in speciem , tam inter se , quam cum vereitate euangeluntur .

*vidi differt, de
bates, Neffor.*

PERSONARUM DIFFAMANDAM, &c.]
Grace οἱ εἰ περιτίθενται ἐποιοῦσι μηδέ τι τοιούτοις, quantumvis aliqui vnitatem personarum celebrant, seu jāctent in vulgus.

SIMILIS ET COMPARATUS, &c.] Vox paulo audacior, comparatus dicitur pro eo, quod pars factus. Videtur Mercator paraphrastice potius

quam ad verbum sententiam Græcam ex-
pressisse: sic enim habet, ἐν τῷ μάρτυρι πολεμών
εὐαγγελίσας, ἐπὶ μὲν τοῦ πατρὸς καὶ μητέρης
αὐτοὺς γέρασί. Quin de nonnulla omisit
postea, quasi colligens in compendium Cyriili
dicta.

LEGATIONE FUNGITUR, &c.] Religiose Gracæ vocis ~~magis~~ vim retinuit; fin minus exacte ad latinitatem, certe accommodate ad exprimendam Cyrilli mentem.

SIC FIDENTER DEI PUPERAM,
&c. Intendit in primum & quintum sermo-
nem: nam in illo Nestorius negat aperte vir-
ginem dici debere *ostiarios*; in ito metuit ha-
voce vii, quippe perticulosa; propterea quod
ab aliis sunt heretici, quibuscum vitanda con-
fusio fit, etiam sermonis. Hinc Cyrillus
ostiarios a Patribus & quidem fidenter pro-
nuntiantur referit.

τού αυτού κυριαλού
ωές τοις Κωνσταντινούπολεως
κληρονοί σασιδέοντας.

*SANCTI CYRILLI
Alexandrini Episcopi ad cle-
ricos suos constitutos Con-
stantinopoli, epistola ex Graco
sermone versa.*

Interprete Mario Mercatore.

ΑΝΕΓΝΩΝ Σταυρούσιον τὸ Ἀπό-
Αγάλμα, πᾶν ὑμέν διὸ οὐ ἐμδικήσαν, ὅτι
Αιαστίους ὁ φρεσκούτερος σωτηρίαν μῆτι ταῦτα
ποιεῖται. Σταύτην καὶ Φιλίαν καὶ Εἰρήνην, Καλόθεμον,
ὅτι ἀτέργατη τῆς μορφῶν, οὐταν Φεροῦ-
μεν. Εἴτα ταῦτα πέριξ τοπών θελέπται θύεται
τοῖς ἔμοις, ὅτι καὶ αὐτὸς Εἰρήνη τελείωσις
οὐδεὶς μὴ μηδεπατέται τούτην. Τοῦ Θεοτόκου Φιλί.

Ετοι μηδεμίαν ή τέλεσαν, κατά την γνώμην της ουρανού. Εποιησαν δέ την πόλην την πατρίδα την Λέσβου, καλούσας ἐποίησεν. οὔτε γὰρ ἔκανθη την πόλην την κατ' ἔκεινο χωροῦ. δῆ σ' αὐτῆ
τὸν αἰδίνην τὸν μη ζητούσιναν Φέρδην Εἰς μετον.,
Εἴ τοι τα μελίτα τη διωμάτη τῷ σύνοντι εἰδὲ
Θεοτόκοι τὸν αἵγαντα Μαρτίου. αἰτῶν γὰρ λέγει τὸν
λυνθάνεταν σὺ τὸ πατέρας, τὸ δὲ οὐ τὸ ποθεν
ἔμεντο, Κρητούσια, τὸν θεοπότερον. πατέρα,
αἰτησανταί σὺ νεκροῖ, μνήσειν Εἰς οὐρανούς, πλέον
τὸν κατέπιπτον Σωτήραν τὸν νεκροῖ.

Καὶ οὐχ ὅπις πολὺ ταῖς αὐτῆς ὁ ἀνὴρ Θεός τοι φίσιν
ἀγνοεῖται λέγει ἀπόφθειν, οὐδὲν δὲ την την λέγει
Εἰς τὰς πολύτελες ποιέιν γένεται, Εἴτε μει,
πολύτελεν δέ σάμακρας; οὐ ποτὲ αὐτὸν πεπέπλας οὐ
ζων; ἀλλ' ὅπις ἐνθάδε την θρησκείαν, Εἴτα παρούσας
αὐτῆς, ως την ιδίαν παρόντος σώματος, αὐτῆς
παρεῖται εἴσαντος οἰκεῖοντα δέ πάθος.

Legit literas missas a vobis, quibus
didici quia invidi nostri, conve-
niendo vos, fingeant se pacem atque
amicitiam querere, & dicere, sicut scri-
psi ad monachos, sic se fidem tenere:
deinde ad proprium sensum respicien-
tes, dicere eosdem quia & ipse dixer-
im, sanctum concilium non meminisse
illius locutionis, qua est *descriptio*.

Ego autem scripsi, quod etiam non posuit concilium vocalum hanc, convenienter tamen fecit: nihil enim eorum tunc fuerat motum, nec in medium fuit opus afferri, quod illo in tempore minime quereretur. Verumtamen, potentia & vi intellectus, arbitrio genitricem Dei, id est, Θεοτόκον, ab illo sanctam Virginem dictam; ipsum enim dicit, qui natus est de Deo Patre, per quem omnia facta sunt, incarnatum, hominem factum, passum, surrexisse a mortuis, in celum ascendisse, judicem quoque esse venturam.

Non quod omnimodo Verbum, quod secundum naturam de Deo genitum est, mortuum esse credendum sit, aut lancea in latere vulneratum : (quod enim habet latus natura incorporeo ; aut quo pacto mortua est vita virorum ?) sed quoniam vnitum carni hoc Verbum est, ideo ex carne paciente , tanquam proprio ejus videlicet corpore , in se hanc revocat passionem.

I

11

111

6